

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de administratorul Veaceslav Tulba în interesele Întreprinderii Municipale „Verdinoflor Prim”

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Floreni” împotriva Întreprinderii Municipale „Verdinoflor Prim” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Întreprinderea Municipală „Verdinoflor Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Floreni” cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2023,

*(Dosarul nr. 2rac-173/23
NR. PIGD 2-21062846-01-2rac-27072023)*

Instanța de apel nu a furnizat o motivare adecvată și clară la toate argumentele și circumstanțele invocate.

Judecătoria Neni Noi, sediul Centru: A. Mocanu
Curtea de Apel Chișinău: A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

9 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de administratorul Veaceslav Tulba în interesele Întreprinderii Municipale „Verdinoflor Prim”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 aprilie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Floreni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Verdinoflor-Prim” cu privire la anularea facturilor fiscale nr. AAI8971217 din 10 martie 2021, nr. AAI8971218 din 10 martie 2021 și nr. AAI8971219 din 10 martie 2021 și încasarea taxei de stat în mărime de 50000 lei.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la data de 10 martie 2021, ÎM „Verdinoflor Prim” a emis factura fiscală AAI8971217 cu privire la facturarea serviciilor de canalizare pentru perioada lunii iulie 2020, august 2020, septembrie 2020, repetat pentru noiembrie 2020 și repetat pentru decembrie 2020, factura fiscală AA18971218 cu privire la plata suplimentară pentru depășirea CMA, în baza volumului facturat pentru perioadă necunoscută și factura fiscală AAI8971217 cu privire la facturarea serviciilor de canalizare pentru perioadă necunoscută.

3. Punctează că despre emiterea facturilor a fost informat prin intermediul poștei electronice la data de 18 martie 2021, ora 09:33, iar data limită de plată indicată de către furnizor în facturi este 25 martie 2021. Totodată pe suport de hârtie a recepționat facturile nr. AAI8971217 nr. AAI8971218 și nr. AAI8971219 la 26 martie 2021.

4. Menționează că, SRL ”Floreni” nefiind de acord cu facturile fiscale prenotate, la data de 2 aprilie 2021, le-a contestat la operator, invocând motivele de fapt și de drept, solicitând anularea facturilor fiscale AAI8971217 din 10 martie 2021, AAI8971218 din 10 martie 2021 și AAI8971219 din 10 martie 2021. ÎM „Verdinoflor Prim” a recepționat contestația la data de 5 aprilie 2021, fapt confirmat prin semnătura înscrisă pe avizul de recepție, însă până la ziua depunerii prezentei acțiuni, nu a primit nici un răspuns în privința contestației depuse.

5. Susține că la data de 15 ianuarie 2021, a recepționat prin intermediul poștei, o notă emisă de către ÎM „Verdinoflor Prim” prin care a fost informat că la data de 28 octombrie 2020 s-ar fi prelevat probe de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare, în rezultatul examinării cărora, s-a constatat depășirea CMA. În așa fel, suplimentar se vor emite facturi în baza volumului de ape uzate deversate lunar în sistemul public de canalizare cu aplicarea coeficientului „2” la tariful în vigoare.

6. Comunică că, din analiza facturii fiscale AAI8971218 constată că la pretinsul tarif a fost aplicat coeficientul „1”. În acest sens, deduce că ar fi avut loc o nouă prelevare de probe la fel în lipsa SRL „Floreni”, ori ÎM „Verdinoflor Prim” aplică coeficienți suplimentari la tarif după bunul său plac fără a ține cont de prevederile legii și contractului semnat de părți, fiind cert că ÎM „Verdinoflor Prim”, a efectuat pretinsa prelevare de probe prin derogare de la prevederile legale și celor contractuale, astfel lipsindu-l pe consumator de dreptul prevăzut de lege și contract de a participa la prelevarea probelor, prelevarea paralelă a acestora și după caz contestarea acestora. Ori, ÎM „Verdinoflor Prim” a încălcat în totalitate procedura de prelevare a probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare, prevăzută de contract și actele normative în vigoare.

7. Conform datelor din factura fiscală AAI8971219 din 10 martie 2021 și factura fiscală AAI8971218 din 10 martie 2021, tariful pentru serviciul public de canalizare, constituie suma în mărime de 32,00 lei fără TVA. Conform datelor din factura fiscală AAI8971217 din 10 martie 2021, tariful pentru serviciul public de canalizare, constituie: pentru lunile iulie 2020 și august 2020 suma în mărime de 20,00 lei fără TVA, iar pentru lunile septembrie 2020, octombrie 2020, noiembrie 2020, decembrie 2020 suma în mărime de 32,00 lei fără TVA. Conform datelor din factura fiscală AAI8971217 din 10 martie 2021, nu este clar în ce bază și cum anume au fost determinate volumele de ape uzate facturate pentru lunile iulie 2020, august 2020, septembrie 2020, octombrie 2020, noiembrie 2020, decembrie 2020.

8. Punctează că fără a avea vreo argumentare legală, lunile noiembrie 2020 și decembrie 2020 au fost facturate de către întreprinderea municipală de două ori, inițial prin facturile fiscale AAI8971213 din 29 decembrie 2020, AAI8971214 din 28 decembrie 2020, AAI8971215 din 13 ianuarie 2021, AAI8971216 din 13 ianuarie 2021 și repetat prin factura fiscală AAI8971217 din 10 martie 2021.

9. Relevă că la data emiterii facturilor fiscale AAI8971213, AAI8971214 pentru luna noiembrie 2020, SRL „Floreni” nu înregistra careva datorii față de ÎM „Verdinoflor Prim”, fapt confirmat prin lipsa înscrierii în facturile prenotate a mențiunilor respective cu privire la existența datoriilor scadente.

10. Conform facturilor AAI8971215, AAI8971216 pentru luna decembrie 2020, operatorul a indicat existența datoriei scadente în sumă de 246873,60 lei, adică suma facturilor AAI8971213 și AAI8971214 emise pentru luna noiembrie 2020, astfel este inexplicabil, că în luna noiembrie 2020, SRL „Floreni” nu înregistra careva datorii față de operator pentru perioadele anterioare, fapt confirmat prin facturile fiscale AAI8971213, AAI8971214, iar conform facturii AAI8971217 emisă la data de 10 martie 2021, ÎM „Verdinoflor Prim” deja pretinde că ar exista careva datorii pentru lunile iulie 2020, august 2020, septembrie 2020, octombrie 2020, noiembrie 2020, decembrie 2020, facturând în acest sens volume de ape uzate pentru fiecare lună în parte.

11. Afirmă că contrar prevederilor Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în factura AAI8971217 din 10 martie 2021 lipsește informația obligatorie cu privire la indicii actuali și cei precedenți ai contorului. ÎM „Verdinoflor Prim” a expediat facturile fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219, ignorând prevederile contractului semnat dintre părți cât și prevederile Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, potrivit cărora operatorul va expedia facturile în adresa consumatorului cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului-limită de plată a facturii.

12. Totodată, prin derogare de la prevederile Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în facturile menționate lipsește informația obligatorie cu privire la perioada pentru care au fost emise facturile, adică perioada de facturare.

13. Precizează că în coroborare cu prevederile Contractului nr.25 din 17 septembrie 2020 de prestare a serviciului public de canalizare, Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, articolele 329, 993 Cod civil, Legea nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prevederilor Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, prevederilor Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată de către ANRE, nu este de acord și nu

acceptă facturile fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219, toate din 10 martie 2021, emise de către ÎM „Verdinoflor Prim”.

14. Consideră că ÎM „Verdinoflor Prim” a emis facturile fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219, toate din 10 martie 2021 cu următoarele derogări de la norma legală și contract: a aplicat tariful de 20 lei/m³ și tariful de 32 lei/m³, care nu a fost publicat în mass-media locală, respectiv nu este în vigoare și nu poate fi aplicat la calcularea serviciilor prestate; nu a inclus în facturile fiscale emise informația integrală și obligatorie prevăzută de Regulament, fapt ce a dus la facturarea repetată a aceluiași perioade și respectiv majorarea fictivă a pretinselor datorii; a prelevat probe a apelor uzate deversate în sistemul public de canalizare în lipsa reprezentanților SRL „Floreni”, astfel lipsindu-1 pe consumator de dreptul prevăzut de lege și contract de a participa la prelevarea probelor, prelevarea paralelă a acestora și după caz contestarea acestora.

15. La 28 februarie avocatul Leonid Popescu în interesele ÎM „Verdinoflor-Prim” a depus acțiune reconvențională împotriva SRL „Floreni, cu privire la încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul ÎM „Verdinoflor Prim” a datoriei în sumă de 1233240 lei în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021 pentru servicii de canalizare și pentru plățile suplimentare în cazul depășirii concentrației maxime admisibile a poluanților în apele uzate (CMA), încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 27 martie 2021 – 28 februarie 2022 în sumă de 95496,70 lei.

16. În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, ÎM „Verdinoflor Prim” având calitatea de operator, a prestat servicii publice de canalizare în folosul SRL „Floreni”, în perioada lunilor iulie 2020 – octombrie 2020 în sumă de 701476,80 lei în baza facturii AAI8971217 din 10 martie 2021 și în perioada lunii februarie 2021 în sumă de 265881,60 lei în baza facturii AAI8971219 din 10 martie 2021.

17. Afirmă că potrivit obligației contractuale stabilită în pct.4.2.13, ÎM „Verdinoflor Prim”, prezintă lunar factura de plată pentru volumul de canalizare, precum și factura pentru plățile suplimentare în cazul depășirii concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate (CMA), indicând în factură data-limită de plată a acesteia. Astfel la data de 10 martie 2021 a fost emisă factura AAI8971218 pentru servicii de canalizare pentru plățile suplimentare în cazul depășirii concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate (CMA) în sumă 265881,60 lei.

18. Relevă că pârâțul SRL "Floreni" nu a achitat facturile fiscale indicate mai sus, dar le-a contestat în instanța de judecată, motivând că ÎM „Verdinoflor Prim”, a aplicat tariful de 20 lei/m³ și tariful 32 lei/m³, care nu a fost publicat în mass-media locală, respectiv nu este în vigoare și nu poate fi aplicat la calcularea serviciilor prestate și a prelevat probe a apelor uzate deversate în sistemul public de canalizare în lipsa reprezentanților SRL „Floreni”, astfel lipsindu-l pe consumator de dreptul prevăzut de lege și contract de a participa la prelevarea probelor, prelevarea paralelă a acestora și după caz contestarea acestora.

19. Menționează că factura a fost emisă estimativ în baza consumului mediu din aceeași perioadă a anului, conform Hotărârii nr. 86/2020 din 24 martie 2020 a Consiliului de Administrare al ANRE.

20. Punctează că cu contestațiile înaintate de SRL "Floreni" în cererea inițială nu este de acord deoarece tariful de 32 lei/m³ este stabilit în contractul de prestare a serviciului public de canalizare nr.25 semnat la data de 17 septembrie 2020 și este incontestabil. La momentul semnării contractului tariful menționat era în vigoare și nu era necesar să fie publicat. În cazul respectiv, conform p.3.3. din contract, urma să fie publicate tarifele modificate după semnarea contractului. Astfel, consideră că tariful de 32 lei/m³ este aplicabil în cazul când este stipulat în contract. În ceea ce privește lipsirea consumatorului de dreptul prevăzut de lege și contract de a participa la prelevarea probelor, prelevarea paralelă a acestora și după caz contestarea acestora, menționează că prelevarea probelor a fost efectuată de către SA „Apă-Canal Chișinău”, care este operatorul final la preluarea apelor uzate. ÎM „Verdinoflor Prim” nu dispune de mijloace tehnice pentru a stabili depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate (CMA) și respectiv se conduce de datele recepționate de la Operatorul final.

21. Notează că factura AAI8971218 pentru plățile suplimentare în cazul depășirii concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate (CMA) în sumă de 265881,60 lei a fost emisă în baza facturii de către SA „Apă-Canal Chișinău” și calculelor efectuate de ultima. Faptul depășirii concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate se datorează SRL „Floreni”, fiindcă această întreprindere este unica care aruncă în sistemul de canalizare poluanți în urma activității sale de producere. Mai mult ca atât, SRL "Floreni" nu dispune de stație de epurare care este prescrisă de către organele competente ale mediului.

22. La 12 august 2022, avocatul Leonid Popescu în interesele ÎM „Verdinoflor-Prim” a depus supliment la acțiunea reconvențională,

solicitând încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul ÎM „Verdinoflor Prim” a datoriei în sumă de 1233240 lei în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021 pentru servicii de canalizare și pentru plățile suplimentare în cazul depășirii concentrației maxime admisibile a poluanților în apele uzate (CMA), încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 27 martie 2021 – 12 august 2022 în sumă de 177042,58 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

23. Prin hotărârea din 24 august 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Floreni” împotriva ÎM „Verdinoflor-Prim” cu privire la anularea facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021 și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată. Cererea reconvențională depusă de ÎM „Verdinoflor-Prim” împotriva SRL „Floreni” cu privire la încasarea datoriei în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021, s-a admis. S-a încasat de la SRL „Floreni” în beneficiul ÎM „Verdinoflor-Prim” suma de 1233240 lei cu titlu de datorie pentru serviciile de canalizare în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021, suma de 177042,58 lei cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 1410282,58 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

24. La 9 septembrie 2022, SRL „Floreni” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 24 august 2022, iar la 8 decembrie 2022 a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 24 august 2022, cu admiterea cererii de chemare în judecată și respingerea cererii reconvenționale.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

25. Prin decizia din 1 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de apelanta SRL „Floreni”. S-a casat hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 24 august 2022, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează: S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Floreni”. Acțiunea reconvențională depusă de ÎM „Verdinoflor Prim” împotriva SRL „Floreni” cu privire la încasarea datoriei, s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a anulat facturile fiscale nr. AAI8971217 din 10 martie 2021, nr. AAI8971218 din 10 martie 2021 și nr. AAI8971219

din 10 martie 2021. S-a încasat din contul ÎM ”Verdinoflor Prim”, în beneficiul SRL „Floreni”, suma de 50000 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 31732 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, iar în total 81732 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

La 10 iulie 2023, de administratorul Veaceslav Tulba în interesele Întreprinderii Municipale „Verdinoflor Prim” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 1 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 1 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 24 august 2022 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central.

ARGUMENTELE RECURSULUI

26. În susținerea recursului a indicat că, instanța de apel, a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, a încălcat esențial normele și a aplicat eronată normele de drept procedural, precum și a săvârșit alte încălcări (art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă).

27. Menționează că, motivarea soluției instanței de apel se contrazice cu dispozitivul, astfel potrivit deciziei s-a constatat că clauza contractuală din p. 3.1.1. al contractului nr.25 din 17 septembrie 2020 este una abuzivă și este lovită de nulitate absolută, însă în dispozitivul deciziei atacate nu s-a declarat clauza contractuală din p.3.1.1. al contractului nr.25 din 17 septembrie 2020 lovită de nulitate absolută.

28. Notează că, studiind decizia Curții de Apel Chișinău, a constatat că motivarea nu este clară, se face o incursiune asupra relațiilor bilaterale între SRL „Floreni” pe de o parte și ÎM „Verdinoflor Prim” pe de altă parte, cu expunerea anumitor acțiuni exercitate de persoane terțe SA „Apă-Canal” Chișinău, Primăria Floreni raionul Anenii Noi ÎM „Service-Floreni” care tot a acordat servicii SRL „Floreni”.

29. Pe de altă parte era benefic de a expedia cauza la o nouă examinare pentru a introduce în proces SA „Apă-Canal” Chișinău, Primăria Floreni raionul Anenii Noi ÎM „Service-Floreni” care au legături directe cu acțiunile exercitate de SRL „Floreni”.

30. De asemenea comunică că, pe rolul instanței de judecată judecătoria Anenii Noi se află mai multe acțiuni intentate de SRL „Floreni” împotriva ÎM „Verdinoflor Prim” care au același obiect nulitatea facturilor.

31. Relevă că, prin decizia Colegiul civil Curții de Apel Chișinău din 6 iunie 2023 s-a remis cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Floreni” împotriva ÎM „Verdinoflor Prim” cu privire la anularea facturilor fiscale AAI8971215 și AAI8971216 din 13 ianuarie 2021 și încasarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de ÎM „Verdinoflor Prim” împotriva SRL „Floreni” cu privire la încasarea datoriei în baza facturilor fiscale AAI8971215 și AAI8971216 din 13 ianuarie 2021, la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, motivul fiind introducerea în proces SA „Apă-Canal Chișinău” și Primăria Floreni raionul Anenii Noi.

32. Subliniază că, SRL „Floreni” în susținerea poziției sale din cererea de chemare în judecată a invocat doar două argumente, aplicarea tarifului de 20 lei/m și tariful de 32 lei/m, care nu a fost publicat în mass-media locală, respectiv nu este în vigoare și nu poate fi aplicat la calcularea serviciilor prestate; nu a inclus în facturile fiscale emise informația integrală și obligatorie prevăzută de Regulament, fapt ce a dus la facturarea repetată a acelorași perioade și respectiv majorarea fictivă a pretinselor datorii; precum și faptul că au fost prelevate probe a apelor uzate deversate în sistemul public de canalizare în lipsa reprezentanților SRL „Floreni”, astfel lipsindu-l pe consumator de dreptul prevăzut de lege și contract de a participa la prelevarea probelor, prelevarea paralelă a acestora și după caz contestarea acestora.

33. Acestea argumente au făcut obiectul cercetării instanței de fond, iar instanța de fond a adăpt apreciere exhaustivă și logico-juridică argumentelor invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată.

34. Constată că, decizia instanței de apel este contradictorie, nu este clară și nu răspunde în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, fiind încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural, precum și examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării. Or, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți.

35. Indică că, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar.

36. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere.

37. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

38. La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

39. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

40. Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, menționează că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

41. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

POZIȚIA INTIMATULUI

42. Prin referința depusă la 28 august 2023, intimatul SRL „Floreni” a solicitat declararea recursului inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

43. Potrivit art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023),

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

44. Din sensul normei de drept enunțate, rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de ÎM „Verdinoflor Prim”, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în

baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia. Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursurile se vor examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestora, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

45. Art. 13 alin. (51) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr.64 din 30 martie 2023:

„Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor”.

46. Art. 432 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

47. Art. 434 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Art. 442 din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023):

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.”

49. Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă,

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

50. Conform art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă,

„În urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate din 1 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului și reprezentantului acestuia, la 11 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f. d. 59, V-II), iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 10 iulie 2023.

52. Studiind materialele dosarului, prin prisma normelor de drept aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

53. Reiterând esența litigiului, circumstanțele speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, prin cererea de chemare în judecată înaintată SRL „Floreni” a solicitat anularea facturilor fiscale nr. AAI8971217 din 10 martie 2021, nr. AAI8971218 din 10 martie 2021 și nr. AAI8971219 din 10 martie 2021 și încasarea taxei de stat în mărime de 50000 lei.

54. Totodată, prin acțiunea reconvențională, concretizată pe parcursul examinării cauzei, ÎM „Verginoflor Prim” a solicitat încasarea de la SRL „Floreni” a datoriei în sumă de 1233240 lei în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021 pentru servicii de canalizare și pentru plățile suplimentare în cazul depășirii concentrației maxime admisibile a poluanților în apele uzate (CMA), încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 27 martie 2021 – 12 august 2022 în sumă de 177042,58 lei.

55. Examinând cauza instanța de fond a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Floreni” împotriva ÎM „Verdinoflor-Prim” cu privire la anularea facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021 și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. A admis cererea reconvențională depusă de ÎM „Verdinoflor-Prim” împotriva SRL „Floreni” cu privire la încasarea datoriei în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021. A încasat de la SRL „Floreni” în beneficiul ÎM „Verdinoflor-Prim” suma de 1233240 lei cu titlu de datorie pentru serviciile de canalizare în baza facturilor fiscale AAI8971217, AAI8971218 și AAI8971219 din 10 martie 2021, suma de 177042,58 lei cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 1410282,58 lei.

56. Examinând cauza instanța de apel a admis cererea de apel declarată de apelanta SRL „Floreni”. A casat hotărârea Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, din 24 august 2022, a emis unei noi hotărâri, prin care a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Floreni”. Acțiunea reconvențională depusă de ÎM „Verdinoflor Prim” împotriva SRL „Floreni” cu privire la încasarea datoriei, s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a anulat facturile fiscale nr. AAI8971217 din 10 martie 2021, nr. AAI8971218 din 10 martie 2021 și nr. AAI8971219 din 10 martie 2021. A încasat din contul ÎM „Verdinoflor Prim”, în beneficiul SRL „Floreni”, suma de 50000 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 31732 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, iar în total 81732 lei.

57. Judecând cauza în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, nu s-a lămurit cu situația de fapt sub toate aspectele, neclarificând toate circumstanțele de fapt și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor din dosar, criteriu, care presupune și aplicarea corectă a normelor de drept material.

58. În susținerea concluziei enunțate, analizând legalitatea actului judecătoresc contestat, prin prisma argumentelor și concluziilor invocate de instanța ierarhic inferioară și participanții la proces și reieșind din materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel prematur a stabilit temeinicia acțiunii depuse de SRL „Floreni” și respingerea acțiunii reconvenționale.

59. Astfel, instanța de apel în esență a reținut că, ÎM „Verdinoflor Prim” a efectuat prelevarea de probe prin derogare de la prevederile legale și celor contractuale, astfel lipsind SRL „Floreni”, de dreptul prevăzut de lege și contract de a participa la prelevarea probelor, prelevarea paralelă a acestora și după caz contestarea acestora, a încălcat procedura de prelevare a probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare, prevăzută de actele normative în vigoare și de pct.5.1.17, 5.2.20 și 11.2 din Contractul nr.25 din 17 septembrie 2020, încheiat între ÎM „Verdinoflor Prim” și SRL „Floreni”.

60. Totodată a subliniat că, în cererea reconvențională înaintată de ÎM „Verdinoflor Prim”, este indicat expres că prelevarea probelor a fost efectuată de către SA „Apă-Canal Chișinău” și că ÎM „Verdinoflor Prim” a emis factura fiscală pentru CMA AAI8971218 din 10 martie 2021, în baza facturii emise de către SA „Apă-Canal Chișinău” și a calculelor efectuate la fel de SA „Apă-Canal Chișinău”.

61. A notat că, ÎM „Verdinoflor Prim”, a ignorat prevederile legale și clauzele Contractului nr.25 din 17 septembrie 2020 și a emis factura fiscală AAI8971218 din 10 martie 2021, în baza facturii și a calculelor SA „Apă-Canal Chișinău”, în timp ce pct. 3.7. din Contractul nr. 25 din 17 septembrie 2020, prevede expres că factura pentru CMA se eliberează în baza Regulamentului și a Deciziei Consiliului Sătesc Floreni nr.10/10 din 07 august 2020.

62. Mai mult a reținut că, analiza componenței apelor uzate din presupusele probe prelevate în lipsa SRL „Floreni”, a fost efectuată de către SA „Apă-Canal Chișinău”, la Laboratorul „Ape uzate agenți economici” din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”.

63. La acest capitol instanța de recurs notează că, instanța de apel nu a furnizat o motivare adecvată și clară cu privire la cum ar afectat legalitatea facturii pentru depășirea CMA, în cazul prelevării probelor de ape uzate în sistemul public de canalizare de către SA „Apă-Canal Chișinău”, precum și analiza apelor uzate efectuată la Laboratorul „Ape uzate agenți economici” din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, precum și emiterea facturii fiscale AAI8971218 din 10 martie 2021 de către ÎM „Verdinoflor Prim” în baza facturii și a calculelor SA „Apă-Canal Chișinău” și că acestea au fost emise cu abateri de la legislația în vigoare.

64. Or, potrivit pct. 19²² al Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25.11.2013, dacă, potrivit raportului de analiză a probelor de apă uzată, sunt constatate depășiri ale valorilor indicatorilor/parametrilor de calitate în raport cu CMA a poluanților stabilite în temeiul contractului de prestare a serviciului de canalizare, operatorul va calcula consumatorului plătit suplimentare în conformitate cu Metodologia de calcul a plăților suplimentare pentru depășirea CMA a poluanților la evacuarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, stabilite în anexa nr.7 la prezentul Regulament. Rezultatele analizelor de laborator vor sta la baza calculului spre plata suplimentară consumatorului.

65. Mai mult, Laboratorul Ape Uzate Agenți Economici din cadrul S.A. „Apă-Canal Chișinău” este competent și este în drept să efectueze încercările apelor deversate.

66. Totodată instanța de recurs reține că, SRL „Floreni” nu a contestat procedura de prelevare a probelor de apă uzate și raportul de analiză a probelor de apă uzată.

67. De asemenea instanța de apel a punctat clauza contractuală din p.3.1.1. al contractului nr.25 din 17 septembrie 2020 prin care s-a stabilit tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a epurare uzate, este una abuzivă și este lovită de nulitate absolută, or, din conținutul pretențiilor înaintate de către SRL „Floreni” nicidecum nu reiese că pe lângă pretențiile privind anularea facturilor și încasarea cheltuielilor de judecată a fost formulată și o cerință privind declararea nulității clauzei contractuale, iar instanța s-a expus în acest sens.

68. De alt, instanța de recurs reține că, 6 martie 2020, prin Decizia Consiliului sătesc Floreni, a fost aprobat tariful pentru serviciul public de canalizare aplicat consumatorilor non-casnici în mărime de 20,00 lei/m³, fără

TVA. La data de 7 august 2020 prin Decizia nr.10/09 a aprobat majorarea tarifului pentru serviciul public de canalizare până la cifra de 32,00 lei/m³, fără TVA.

69. Totodată pct. 3.1.1 din contractul nr.25 din 17 septembrie 2020 de prestare a serviciului public de canalizare părțile SRL „Floreni” și ÎM „Verdinoflor Prim” au stabilit tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate în mărime de 32 lei/m³ fără TVA.

70. Astfel, instanța de apel a ignorat faptul că contractul reprezintă o înțelegere voluntară și explicită între părți, menită să producă efecte juridice.

71. Curtea de Apel a mai reținut ca motiv de anulare a facturilor faptul că, în facturi lipsește informația obligatorie cu privire la indicii actuali și cei precedenți ai contorului, precum și perioada pentru care au fost emise, însă a ignorat faptul că, conform contractului nr.25 din 17 septembrie 2020 de prestare a serviciului public de canalizare și anume la pct. 4.2.13, factura de plată pentru serviciile prestate se prezintă lunar consumatorului. Facturarea volumului de ape uzate recepționate se stabilește prin citirea lunară a indicatorilor contorului de evidență, al apelor uzate de către personalul operatorului, iar în lipsa contorului la consumator, prin calcul conform prevederilor legale.

72. Mai mult, instanța de apel nu a elucidat și nu a constatat dacă volumul de ape uzate a fost stabilit prin citirea indicatorilor contorului sau prin calcularea conform prevederilor legale

73. În contextul dispozițiilor art. 373 din Codul procedură civilă, instanța era obligată să facă aprecieri cu privire la toate susținerile părților, iar acestea să fie coerente și întemeiate.

74. Instanța de recurs atestă că la adoptarea actului de dispoziție, instanța de apel urmează să efectueze o analiză mai amplă a situației de fapt și de drept, pentru a constata circumstanțele importante ale cauzei inclusiv temeiurilor și pretențiilor care au generat apariția litigiului, ceea ce instanța de recurs nu poate da aprecierea respectivă.

75. Or, motivarea hotărârii este esențială pentru orice proces, aspect învederat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului care a statuat că, între garanțiile dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, se înscrie și obligația instanței de a-și motiva hotărârile.

76. Motivarea hotărârii presupune indicarea cu suficientă claritate a motivelor pe care se întemeiază hotărârea, cu examinarea probelor

administrare. Simpla afirmare a unor concluzii fără indicarea circumstanțelor de fapt și de drept și analiza probelor pe care se întemeiază, nu înseamnă o motivare, iar lipsa de motivare a hotărârii echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei.

77. Astfel, în asemenea circumstanțe, se decide casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel pentru a se asigura părților o judecare efectivă a cauzei în ordine de apel, ca garanție a legalității și temeiniciei actului judecătoresc care va fi adoptat.

78. Or, la caz, instanța de apel nu a analizat situația de fapt prin prisma actelor și lucrărilor cauzei și normelor de drept material aplicabile raportului respectiv.

79. În conformitate cu art. 445 alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de avocatul administratorul Veaceslav Tulba în interesele Întreprinderii Municipale „Verdinoflor Prim”.

Casează integral decizia din 1 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Floreni” împotriva Întreprinderii Municipale „Verdinoflor Prim” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Întreprinderea Municipală „Verdinoflor Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Floreni” cu privire la încasarea datoriei

Transmite cauza spre rejudecare, la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc